

Regionkontoret

Hälsa- och sjukvård

Camilla Falk

Hälsa o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag**Datum****2026-05-11****Diarienummer**

RS231164

Regionstyrelsen**Beslut om uppföljning av Regional strategi och modell
Hälsa och migration i Halland 2024 - 2025****Förslag till beslut**

Hälsa- och sjukvårdsutskottet föreslår Regionstyrelsen besluta följande

1. Regionstyrelsen fastställer att Regional strategi och modell Hälsa och migration i Halland fasas in i ordinarie styrning.

Sammanfattning

Regionstyrelsen antog 2022, Regional strategi och modell Hälsa och migration i Halland. En uppföljning har skett och resultatet visar att behoven hos medverkande verksamheter och aktörer ser annorlunda ut idag.

Strategi och modell fyllde sitt syfte vid perioden för framtagandet men resultatet av uppföljningen visar på att rutiner och samverkansstrukturer har utvecklats. Mottagandet av asylsökande i Halland har minskat samtidigt som EU:s medlemsländer nu genomför lagändringar vilket styr mot skyndsammare asylprocesser och en centrering till att personer i asylprocess i högre grad ska bo på mottagnings- och återvändande center. Genom att fasa in strategi och modell in i ordinarie styrning och därmed integrera migrationsperspektiv kan Region Halland säkerställa en mer jämlik vård för invånare i Halland.

Bakgrund

Migrationsverket öppnade under 2017 ett boende på Spenshult i Halmstad för personer som söker asyl i Sverige. Under 2018 var ca 2 300 personer inskrivna

som asylsökande i Halland, varav ca 550 personer boende på Spenshult. Vårdcentralen Oskarström som har det samhällsmedicinska ansvaret för personer, boende på Migrationsverket, Spenshult, vittade om att personer i asylprocess hade ett stort vårdbehov och ofta sökte vård. Detta genererade ofta i oplanerad vård och långa läkarbesök. Kunskapsstöden ¹ menar också att personer i asylprocess ofta lider av psykisk ohälsa på grund av svåra händelser både innan, under och efter flykt. Att få rätt stöd, hjälp och/eller behandling kan förbättra psykisk ohälsa. Det psykosociala stödet bör ges gemensamt från samhällets aktörer och olika nivåer utifrån behov.

Regionkontoret kallade berörda verksamheter och aktörer till möte under sommaren 2018 (Närsjukvårdens förvaltningsledning, VC Oskarström, Psykiatrins förvaltningsledning, Migrationsverket, Länsstyrelsen, Halmstad kommun, Idéburen organisation). På mötet lyftes bland annat avsaknad av samordning mellan berörda aktörer och gemensamt beslutades att följande åtgärder skulle föreslås till regionledning: Tydliggöra det psykosociala stöd som erbjuds målgruppen och ta fram förslag på distriktssköterskemottagning på Spenshult, i syfte att erbjuda nära vård.

Regionstyrelsen beslutade därför om att en regional strategi och modell för asyl och hälsa skulle tas fram. Samtidigt fick Driftnämnd Närsjukvård i uppdrag att erbjuda distriktssköterskemottagning på Migrationsverket, Spenshult. Driftnämnd Psykiatri fick i uppdrag att bemanna med psykolog på mottagningen. Distriktssköterskemottagningen fungerar än idag och Närsjukvården Halland har avsatt budget för det särskilda uppdraget, Psykiatrien bidrar med konsultativt stöd i ordinarie struktur.

Regionstyrelsen antog 2022 Regional strategi och modell Hälsa och migration i Halland. Processen har skett i samverkan med berörda verksamheter och aktörer som Hallands kommuner, idéburen organisation, Länsstyrelsen Halland och Migrationsverket.

Två uppföljningar har skett i syfte att efterhöra om strategi och modell är funktionell med ett relevant innehåll.

Den första uppföljningen genomfördes under 2023 med beslut om förlängning för 2024–2025 (bilaga1). En andra uppföljning har nu genomförts.

¹ Hälsa hos personer som är utrikesfödda -skillnader i hälsa utifrån födelseland, Folkhälsomyndigheten, 2019.

Uppföljning

Regionkontoret har ansvarat för uppföljning Regional strategi och modell Hälsa och migration 2024–2025, nedan följer en beskrivning av resultatet:

- **Digital plattform för gemensamt lärande**

Den samlade och gemensamt framtagna information relaterat till Regional strategi och modell som administrerats på Länsstyrelsen Hallands webbplats, har visat ett lågt användande, samtidigt som likvärdig information vidareutvecklats på andra relevanta webbplatser.^{2 3} Länsstyrelsen har därför avpublicerat den gemensamt samlade sidan för information.

- **Behovsbild**

Sedan år 2018 och fram till idag har mottagandet av asylsökande personer till Sverige och Halland minskat, april-2026 finns ca 500 personer inskrivna på Migrationsverket i Halland, jämfört med ca 2300 personer år 2018 och ca 4200 personer år 2016.

EU:s medlemsländer har 2024 antagit ett nytt regelverk som reformerar asyl och migrationssystemet, vilket innebär en stor förändring för EU:s medlemsländernas asyl och migrationsprocess. Regelverken ska styra mot:

- Utökade gränskontroller.
- Skyndsammare processer för att söka asyl och återvändande.
- Centrering av att personer i asylprocess ska bo på Migrationsverkets mottagnings- och återvändande center i högre grad, än vad som tidigare varit gällande

Migrationsverket har fått i uppdrag att anpassa sina anläggningar utifrån de nya regelverken som formas. Migrationsverket har också tecknat Överenskommelse om lokal samverkan (bilaga2) med Region Halland, Länsstyrelsen Halland och Halmstad kommun. Syftet är att genom samverkan skapa förutsättningar för stöd, insatser och aktiviteter på Migrationsverkets mottagandecenter, Spenshult och för de personer som bor där.

Distriktssköterskemottagning VC Oskarström finns fortsatt i lokaler intill Migrationsverket, Spenshult. Mottagningen vittnar om att de i flera fall

² [För yrkesverksamma | Informationsverige.se](https://www.informationsverige.se)

³ [Asylsökande, kvotflyktingar, nyanlända och tillståndslösa - Vårdgivare](#)

fungerar som en lots, vidare till exempelvis psykosociala aktiviteter som anordnas av ideella verksamheter på Spenshult och i samhället. Mottagningen har också utvecklats till att vara en av sju asylnoder i Halland, där Hälsoundersökningar till asylsökande erbjuds.

- **Samverkan och styrning**

I det gemensamma arbetet med koppling till hälsa och migration har samverkan och samordning på regional och lokal nivå utvecklats och etablerats genom åren, exempelvis:

- Integrationsdialog, Länsstyrelsen Halland sammankallande.
- Lokalt nätverk, Halmstad kommun sammankallade.
- Arbetsgrupp Spenshult, Länsstyrelsen Halland samordnar.

Förutom ovan nämnda nätverk/grupper finns en samverkansstruktur mellan Region Halland och de halländska kommunerna. Uppdraget innebär att aktivt leda och vidareutveckla samverkan- för att möjliggöra en praktisk omställning till god och nära vård i Halland. Vidare beskrivs att samverkan ska möjliggöra kvalitativa och resurseffektiva insatser och hållas samman, i stället för att bedrivas parallellt⁴.

Något som även bör nämnas i sammanhanget är Region Hallands organisation för krisberedskap och Länsstyrelsen Hallands samordnande roll för krisberedskap i länet. Detta är ett exempel på en fungerande struktur för samverkan vilket aktiverades vid det ökade flyktingmottagandet i samband med Rysslands invasion av Ukraina 2022.

Vid uppföljningen framkommer att den regionala strategin och modellen främst har fungerat som ett kompletterande stöd till ordinarie lednings- och styrsystem och i huvudsak uppfyllt sitt syfte genom att synliggöra psykosocialt stöd samt skapa forum för dialog.

Samtidigt framgår att många komplexa frågor som lyfts i samverkan spänner över flera nivåer och därför bör hanteras inom befintliga lednings-, styr- och samverkansstrukturer för att möjliggöra hållbara lösningar.

I samband med uppföljningen framkommer även indikationer på att kännedom om vissa stödjande funktioner, såsom system för synpunkts- och avvikelshantering samt befintliga samverkansstrukturer, i vissa fall behöver stärkas.

⁴ [Samverkan mellan region och kommunerna - Vårdgivare](#)

- **Psykosocialt stöd**

Region Halland erbjuder asylsökande och nyanlända en hälsoundersökning. Asylsökande personer över 20 år erbjuds akut vård och vård som inte kan anstå, utifrån behov och vårdnivå.⁵ Barn och unga upp till 20 år har samma villkor som barn och unga som är bosatta i Halland. Hallands kommuner erbjuder nyanlända stöd, aktiviteter och information för etablering i samhället. Asylsökande barn har rätt till skola på samma villkor som alla andra barn i Sverige och erbjuds skolplats från och med höstterminen det år barnet fyller sex år. Kommunerna samverkar med idéburen organisation för insatser kopplat till hälsa och integration.

Länsstyrelsen beslutar om och betalar ut bidrag till organisationer som erbjuder så kallade Tidiga insatser för asylsökande. Insatserna ska främja en stärkt hälsa, motverka passivisering under asyltiden och en förberedelse till en framtida etablering.

Analys och övervägande

Ambitionen att ta fram en regiongemensam strategi och modell var i linje med behov som framkom från berörda verksamheter och aktörer vid framtagandet, men behoven ser annorlunda ut idag:

- Mottagandet av asylsökande i Halland har minskat genom åren samtidigt som EU:s medlemsländer nu genomför lagändringar vilket styr mot skyndsammare asylprocesser och en centrering till att personer i asylprocess i högre grad ska bo på Migrationsverkets mottagningscenter och inte i eget boende som tidigare.
- I dagsläget har Migrationsverket ett av landets mottagnings- och återvändande center placerat i Halland, Halmstad kommun. På plats har VC Oskarström en Distriktssköterskemottagning och en Överenskommelse om lokal samverkan har slutits.
- Regional och lokal information relaterat till hälsa och migration har under åren vidareutvecklats på relevanta webbplattformer.
- Vad det gäller ledning och -styrssystem samt samverkan framkommer att flertalet av de komplexa frågeställningar som uppkommer i och mellan verksamheter spänner över flera nivåer - individ, grupp och samhällsnivå. Genom att föra in frågeställningar utifrån

⁵ [Asylsökande, kvotflyktingar, nyanlända och tillståndslösa - Vårdgivare](#)

migrationsperspektiv i ordinarie styrning, system och befintlig samverkansstruktur, skulle förutsättningar för ett strategiskt och långsiktigt arbete stärkas och därmed förhindra stuprör.

- Psykosocialt stöd för asylsökande och nyanlända erbjuds av samtliga aktörer. Exempelvis kan det från idéburen organisation handla om att erbjuda aktivitet för rörelse, föräldrastöd, lek för barn eller praktisk hjälp med lotsning till/inom hälso- och sjukvården. Flera kommuner framhåller att samarbetet med idéburen organisation fungerar väl med snabba kontaktvägar. Länsstyrelsen Halland samordnar och stödjer arbetet med Tidiga insatser i länet. Distriktssköterskemottagningen på Migrationsverket, Spenshult fungerar fortsatt som en viktig ingång till vården.

Strategi och modell fyllde sitt syfte vid perioden för framtagandet men efterhand har rutiner och samverkansstrukturer utvecklats.

Sammanfattningsvis innebär ett fastställande av att fasa in strategin i ordinarie styrning ingen försämring för verksamheter, aktörer eller asylsökande och nyanlända personer, utan snarare en strategisk riktning mot mer effektiva och hållbara lösningar. Genom att integrera migrationsperspektiv in i ordinarie verksamhet kan Region Halland säkerställa en mer jämlik vård för invånare i Halland.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Genom att integrera strategi och modell i ordinarie styrning kan könsspecifika skillnader i hälsa, migranternas vårdbehov och barnrättsperspektivet synliggöras omhändertas och vidareutvecklas.

Distriktssköterskemottagningen på Spenshult, som fungerar som en viktig ingång till vården, fortsätter verka inom ramen för ordinarie verksamhet. Detta säkerställer att barn, kvinnor och män utifrån deras olika behov får tillgång till nära vård och psykosocialt stöd, även om Regional strategi och modell som fristående dokument upphör.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ekonomiska konsekvenser med anledning av beslutet.

Förvaltning

Krister Björkegren
Regiondirektör

Emma Phil
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilagor:

- Bilaga 1 Regional strategi och modell Hälsa och migration i Halland 2024–2025
- Bilaga 2 Överenskommelse om lokal samverkan

Styrelsens/nämndens beslut delges

Driftnämnd Närsjukvård

Driftnämnd Psykiatri Halland

Länsstyrelsen Halland